

In dit nummer onder andere: ■ Eten op hoog niveau ■ Helaas... u bent nummer 11 ■ Gemencer Woud ■ Het Baranya Ensemble ■ Wat te doen met Judasoor ■ Robert's advies: geld- en bankzaken in Hongarije ■ Nadara tour in Nederland ■ Helga Herbszt en haar keramiek ■ De bergen van de Mecsek ■ Pécs bekijken met Andrea ■ Komló, van nederzetting tot mijnstad ■ Die mooie blauwe Donau ■ Reizen naar Hongarije ■ Puzzel van Kris

Een stukje geschiedenis op oude Hongaarse postzegels!

Dit enveloppe trok mijn aandacht. Het lag op een kledje op de vlooiemarkt in Pécs. Vroeger spaarde ik postzegels. Als kind spaarde je van alles, wat je maar krijgen kon. Later kwam er meer systeem in. Toen werden het bepaalde landen en bepaalde onderwerpen. Natuurlijk was Nederland al gauw je eerste keuze, want daar kon je de meeste van krijgen. En als jongen vond je de auto's mooi. Nu had ik al vele jaren niet meer iets met postzegels gedaan.

Waarom trok zo'n enveloppe dan toch mijn aandacht? Allereerst natuurlijk 1964, de Olympische Spelen. De zomerspelen waren in Tokyo. Anton Geesink werd daar wereldkampioen judo. Maar waar waren de winterspelen? Wat is alles veranderd als je die periode vergelekt met de wereld van Rio 2016! Deze envelop werd vanuit Riga, de hoofdstad van Litouwen verstuurd. Toen nog een Sovjet Republiek. Op de postzegels staat СССР! De brief werd verstuurd naar iemand in Komló, Hongarije, een land van het Warschaupact. Er waren tijdens de koude oorlog veel postzegelvrienden. Men stuurde aan een vaste vriend

aangetekende brieven, zoals deze (Recommandé). Meneer of mevrouw M. Schönberg ging naar het postkantoor in Riga om deze envelop te laten inschrijven onder nummer 228, om zo zeker te zijn van een goede aankomst bij Győr Lajosné in Komló. Leuk, die internationale contacten. Ook toen!

En dan ligt er dik 40 jaar later een stapeltje van 65 enveloppen te koop op de vlooiemarkt van Pécs. Moeder is overleden. Dit stapeltje enveloppen kon wel weg, besloten de erfgenamen. Ik betaalde er 10 euro voor. Dik betaald, want ze zijn niks waard. Maar ik heb er wel lol aan. Want ze vertellen me iets over de geschiedenis. Van mensen en van dit land.

Cees Verharen

Roberts advies: Geld- en bankzaken

In dit nummer vindt u weer uitgebreid en goed advies van Robert Kemkers, deze keer over geldzaken in Hongarije. Hoe werkt dat met geld opnemen, wisselen en welke bank kunt u het beste nemen? Lees er alles over op pagina 6 en 7.

Met de kippen onder de auto...

Soms is het heerlijk om met de kippen op stok te gaan. Maar net als deze kippen onder een leuke oude auto kruipen is misschien ook een prettige ervaring? 😊

Eten op hoog niveau

Tettye Vendéglő al 30 jaar een begrip

door Irene Polak

Tettye Vendéglő ligt hoog op een heuvel bij Pécs. U komt er als u richting de televisietoren rijdt en Tettye volgt. Een flink koppel

obers staan (bij mooi weer) u keurig gekleed op te wachten als u het terras

van Tettye Vendéglő op loopt. Een van hen is graag bereid aan al uw maaltijd-wensen te voldoen. De menukaart is net even anders dan standaard en de kwaliteit van de gerechten uitstekend.

Geen wonder, want het familie

Maszler heeft een traditie op te houden die al in 1986 begon. En de prijs? Die valt reuze mee! Een aanrader dus.

Tettye Vendéglő is dagelijks geopend van 11 tot 23 uur.

7625 Pécs, Tettye Platz 4.
www.tettye.hu

András Kocsis is de nieuwe Hongaarse ambassadeur in Den Haag

Deze zomer is de heer András Kocsis begonnen als nieuwe ambassadeur van Hongarije in Den Haag. Op 6 juli bood hij zijn geloofsbrieven aan aan Z. M. Koning Willem-Alexander in paleis Noordeinde.

András Kocsis werkte van september 2012 tot december 2015 als plaatsvervangend hoofd bij de Hongaarse ambassade, daarna werkte hij in Hongarije als hoofd van het kabinet en was hij adjunct-staatssecretaris voor Europese en Amerikaanse Zaken.

Ambassadeur Kocsis haalde in 2003 zijn Masters Degree of Law (LLM) aan de Eötvös Loránd Universiteit in Boedapest. Hij is getrouwd en heeft een kind. Hij spreekt naast Hongaars ook Engels, Nederlands en Frans.

De Hongaarse ambassade aan de Hogeweg in Den Haag.

Pécs in beeld, Beeld in Pécs

Zoltán Kodály

Zoltán Kodály was componist, onderzoeker van volksmuziek en muziekleraar. Hij werd in 1882 in Kecskemét geboren.

Hij studeerde aan de Academie in Boedapest en werd er later professor. Samen met Béla Bartók deed hij vanaf 1905 onderzoek naar volksmuziek. Hij werd wereldberoemd als de grondlegger van een nieuwe manier van

muziekonderwijs die populair werd in heel de wereld. Zoltán Kodály had veel connecties met Pécs onder andere door betrokkenheid bij koren, maar ook door familiebanden. De stad richtte in 1976 een levensgroot beeld op om deze componist te gedenken. Het beeld staat op het Szent István plein en kijkt richting de speelplek voor kinderen, zoals de beeldhouwer Imre Varga gevraagd had. Hij is uitgebeeld als een kwetsbare oude man die bijna onopgemerkt tussen de kastanjabomen loopt. Een exacte kopie van dit beeld werd in 1980 geplaatst in Dunaújváros.

Helaas... u bent nummer 11

Wij hadden steeds meer behoefte aan internet in ons vakantiehuis in Szalatnak. Canal Digital, dus via de schotel, biedt dit nog niet aan, maar bij de Telekom in Pécs kreeg ik een aansluitovereenkomst voor een vaste telefoonverbinding met internet. Via een menu 'om u beter van dienst te kunnen zijn in het Hongaars', kon uiteindelijk een afspraak gemaakt worden voor de komst van een monteur naar ons dorp.

Schoenen met klauwen

Hij bleek schoenen te hebben met klauwen, waarmee hij behendig de ene na de andere telefoonpaal in onze straat in klom, op zoek naar een aansluitmogelijkheid. Helaas bleek de capaciteit voor aansluitingen al maximaal benut, hetgeen de door hem gebelde medewerker van Telekom bevestigde. Dit had de collega in de winkel ook kunnen zien, maar, dacht ik toen, deze werkt waarschijnlijk op provisiebasis...

Nummer elf

Een oude buurman, Heinrich, legde mij uit dat er destijds aan de dorpe-lingen is gevraagd wie er telefoon wilde. Per 10 nieuwe aanvragers wordt de capaciteit uitgebreid. Wij blijken nummer elf te zijn! Er liggen geen kabels in onze straat en het alternatief via UPC en de schotel is veel duurder. Bij Telekom betaal je 16 euro per maand, tijdens afwezigheid - na afmelding - 3 euro.

Dorpscafé

Ik heb dus voorlopig mijn oude gewoonte om twee maal per dag naar de kocsma, het dorpscafé, te gaan gewoon maar voortgezet. Het downloaden van kranten gaat tergend langzaam, maar er is altijd wel iemand met wie ik een praatje kan maken. En dat is ook veel waard! Wordt vervolgd...

Gert Jan Hoogenkamp

Strip van Jan Noot

Bij ons in het Hongaarse dorp...

De zonovergoten binnenplaats van de boerderij van de burens in ons kleine maar fijne dorpje, zo'n kleine 20 kilometer vanaf Mohács.

Op deze binnenplaats zijn o.a. de kippen gehuisvest. Ze scharrelen rond in een provisorisch kippenhok, dat echter vaak openstaat.

Door de buurman worden ook varkens gehouden. Die zitten in een eenvoudig hok, met een gammel deurtje ervoor. Als die deur wordt geopend...

... stromen de biggen als het ware naar buiten. De pret is meestal maar van korte duur, even later moeten ze al weer naar binnen.

EVENEMENTEN IN PÉCS

8 september

**Metronome Jazz Club:
3FEKteD**

Binnenplaats Zsolnay Cultureel
Centrum

Concert van jazz-trio Kornél Fekete-Kovács, András Dés en Márton Fenyvesi
Tickets 1300 HUF, te koop bij het Pécs Point (1 Széchenyi Sq), de info-punten van het Zsolnay Centrum en online: www.jegymester.hu.

19-25 september

Pécs-dagen

Promenade, Szent István plein
Festival met muziek en gastronomie.

26 november - 24 december

**Advents Handwerk en
Sprookjes Fair**

Széchenyi plein

Uniek bosgebied tussen Donau en Dráva Gemencer woud

Het Donau-Dráva Nationaal Park omvat 50.000 hectare. Water speelt een belangrijke rol in de vormgeving van dit park tussen beide grote rivieren in Hongarije. Het Gemencer Woud vormt een onderdeel van dit park en is per toeristentrein te verkennen.

Rijke fauna

Het bos van Gemenc ligt tussen Szekszárd en Baja en is het enige behouden getijdengebied langs de Donau in Hongarije. Het gebied staat afwisselen droog of onder water als gevolg van de wisselende waterstand van de rivier. De fauna is rijk geschakeerd met onder andere herten, zwijnen, ooievaars, reigers, giervalken en adelaars. Maar er zijn ook veel verschillende amfibieën en reptielensoorten. De hertenpopulatie is wereldberoemd, onder andere vanwege hun indrukwekkende geweien. Ook zijn er 13 beschermde vlindersoorten en in de waterrijke delen vele vissoorten.

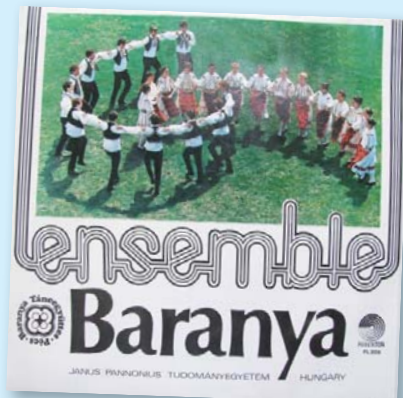

Vanuit het bezoekerscentrum kun je te voet, met de fiets of met de trein het gebied verkennen. Vergeet verrekijker, fototoestel én anti-muggen middel niet!

Het Baranya Ensemble

In 1967 begon een kleine groep studenten dansen, melodieën, kostuums, oude tradities en gewoonten te verzamelen van groepen mensen uit zuid- en west-Transdanubië. Net zoals eerder Bartók en Kodály hadden gedaan.

Deze studenten, geleid door Antal Vidákovics, begonnen op uitnodiging van het zuidslavische departement van de Janus Pannonius Universiteit in Pécs het 'Baranya Ensemble'. Ze bereikten een hoogtepunt in 1972, toen de groep de eerste prijs won in een nationaal festival. De ene na de andere prijs volgde. Ze traden op in vrijwel elk Europees land, van Portugal tot de Sovjetunie, van Griekenland tot Finland en van Italië tot Denemarken. Hun repertoire kent thematische dansen (Antigone, Erina's Love, Macbeth) maar ook de traditionele. Deze LP geeft een goede indruk van het ritme en de melodieën van beroemde choreografieën van het Baranya Ensemble. Het is slechts een deel van een unieke collectie van de muziek en atmosfeer van de zuid-

slavische, ethnische groepen die in Hongarije wonen.

De choreograaf van het Baranya Ensemble, Dr. István Sárosi zei ooit: "Zowel de thematische als de traditionele dansen zijn een expressie van onszelf. Tegenwoordig moeten mensen zware lasten dragen. Hun levens worden gekenmerkt door stress en hopeloosheid. Hun problemen zijn ook onze problemen. Daar willen we graag over praten en daarvoor zoeken we verklaringen en oplossingen en gebruiken daarvoor een heldere en eerlijke taalvorm: de taal van de volksdans."

Deze lp en vele andere lp's met Hongaarse muziek zijn verkrijgbaar bij www.theoldbookcase.com

Wat te doen met Judasoor...

Vis met judasoor en groente

Nodig:

2 stuks Pangasius
1 komkommer
1 wortel
50 gr gedroogde judasoor
vers stukje gember
4 teentjes knoflook
1 el oestersaus
1 el maizena
1 el witte wijn
1 el witte peper

Bereiding:

Ontdooi de vis, dep droog en snij in stukjes van ongeveer 3 cm. Marineer met de wijn en maizena en meng het goed. Snij de komkommer en wortel in stukjes van ongeveer 3 cm. Doe de gedroogde judasoor in een kom en doe er heet water bij, zodat ze langzaam zacht worden (2-3 minuten). Giet ze af, was ze onder de lopende kraan en snij ze doormidden. Hak de gember en knoflook klein. Bak de vis op een laag vuur en neem 'm uit de pan wanneer hij wit geworden is. Roerbak kort de knoflook en gember en voeg de komkommer en wortel toe met 2 eetlepels water. Even doorbakken. Voeg tenslotte de judasoor, vis en de oestersaus toe en meng alles goed door elkaar. Voeg nog 1 eetlepel witte peper toe en smullen maar!

Judasoor (*Auricularia auricula-judae*), ook wel muizenoor of boomoor genoemd, is een paddestoel die je kunt vinden op levende en dode vlieren, acacia's, beuken en populieren. De jonge exemplaren kunnen er uit zien als een roze, bijna doorzichtig oor, de oudere zwammen worden harder en donkerder. De bovenkant is dan fluweelachtig behaard en bijna bruinzwart. Ook gedroogd kun je de paddestoel aan de boom vinden én plukken. De paddestoel heeft niet veel smaak van zichzelf, maar neemt wel heel goed de smaak op van het vocht waarin het geweekt en gekookt is. Judasoor heeft een lang groeiseizoen en kan dus bijna het gehele jaar door gevonden worden.

In Hongarije wordt een aftreksel van Judasoor - geweekt in azijn - gebruikt als gorgelmiddel tegen keelontsteking. Ook zou hij het cholesterol- en triglyceridegehalte verlagen, bloedstolling verhinderen en het immuunsysteem versterken. Maar let op: eet er niet teveel van, want dat kan overgevoeligheid van de huid veroorzaken.

Judasoor met ananassaus

Nodig:

200 gr judasoor
100 gr ananas in stukjes
30 gr boter
2 el sojasaus
2 el sherry
2 el slagroom
1/4 l ananassap
1 tl maizena
1 tl kerrie
knoflookpoeder, zout, peper

Bereiding:

Het ananassap verhitten. Maizena, sojasaus en sherry door elkaar roeren en al roerend door het kokende sap doen. Ananastukjes toevoegen en met zout, peper en room op smaak brengen. Saus van het vuur nemen.

Boter verwarmen en de hele paddestoelen toevoegen. Kort smoren. Met zout, peper, kerrie en knoflookpoeder krachtig kruiden. De hete saus over de paddestoelen gieten en serveren met bijvoorbeeld rijst.

Voor de mensen die geen paddestoelen willen zoeken maar toch een Hongaars recept met paddestoelen willen maken hebben we dit alternatief:

Gombapörkölt

Nodig:

800 gr champignons
2 à 3 el olie
2 uien
1 groene paprika
30 gr bloem
2 koppen zure room
snufje paprikapoeder

Vorbereitung:

Snij de uien in kleine stukjes en fruit ze in de olie. Snij de champignons in schijfjes en voeg ze samen met de in blokjes gesneden paprika bij de uien. Op smaak brengen met peper, zout en paprikapoeder. Alles even doorbakken. Meng ondertussen de zure room met de bloem en giet het bij de pörkölt. Even gaar laten koken en serveren bij rijst, gekookte aardappelen, brood of tarhonya (een echte Hongaarse pasta). Hongaren zetten hierbij vaak nog augurken of ander tafelzuur.

Roberts Advies

Geld- en bankzaken in Hongarije

Geregeld krijgen wij vragen over geld wisselen, opnemen van geld en het openen van een bankrekening in Hongarije. Daarom deze keer aandacht voor deze thema's, met tips zowel voor toeristen als permanente bewoners.

De nationale munteenheid in Hongarije is nog altijd de forint, een naam die - net als vroeger in Nederland - is afgeleid van 'florijn'. De invoering van de euro is in Hongarije herhaaldelijk uitgesteld en hoewel het doel is om in de toekomst tot de eurozone te gaan behoren, lijkt het waarschijnlijk dat de komende vijf jaar zeker nog met de forint (afgekort tot Ft. of HUF) betaald wordt. In sommige winkels en bij tankstations kan men ook met euro's betalen, maar vaak tegen een ongunstige koers.

De forint

Vroeger was de forint onderverdeeld in 'fillér', maar die is al lang geleden afgeschaft, evenals de muntjes van 1 en 2 Ft. Er zijn munten van 5, 10, 20, 50, 100 en 200 forint en biljetten van 500, 1.000, 2.000, 5.000, 10.000 en 20.000 forint. De laatste twee zijn recentelijk vernieuwd, met iets andere kleuren en meer veiligheidskenmerken. Het plan is om eind dit jaar ook het biljet van 5.000 forint te vernieuwen. Vanaf 1 januari 2017 kan men met de oudere serie van 20.000 Ft.

(de nieuwe versie is groen) in winkels niet meer betalen! Men kan de biljetten dan nog wel geruime tijd gratis omwisselen bij banken en het postkantoor.

Geld pinnen

De wisselkoers schommelt alweer geruime tijd rond HUF 310 voor € 1 (actuele middenkoers te vinden op: www.mnb.hu). Het voordeligst

kan men aan forinten komen door met een Nederlandse of Belgische bankpas naar een geldautomaat te gaan en te pinnen. Die met 'ATM' aangeduide machines zijn in ieder groter dorp te vinden. Daarnaast kan men vaak (tegen een kleine opslag) op een postkantoor geld opnemen met een buitenlandse bankpas. Met de meeste Nederlandse of Belgische bankpassen kan men per dag maximaal €500 pinnen, dat is ca. 150.000 Ft (bij de OTF Bank 100.000 Ft). Er geldt vaak ook een maximum per week (die loopt vanaf donderdag). **Let op!** Steeds meer automaten vragen na het selecteren van het bedrag of men het geld wil laten afschrijven zonder conversie (in HUF) of met conversie (in EUR). Kies in dit geval voor de optie '**zonder / without!**' Dan berekent de eigen Nederlandse of Belgische bank een vrij gunstige koers. Bij conversie krijgt men een zeer slechte wisselkoers van de Hongaarse bank, dat raad ik sterk af! Ook raad ik geld opnemen met een creditcard af, dat is veel duurder en alleen voor noodgevallen handig.

Omwisselen

Wie contante euro's heeft en die wil omwisselen kan dat beter niet bij een Hongaarse bank doen, de wisselkoers is dan tamelijk slecht en men betaalt

ook nog provisie. Geld wisselen op 'straat' (zwart) is alleen aan te raden als men eens wil ervaren hoe een Hongaars politiebureau er van binnen uitziet en als men graag opgelicht wil worden! Een veel beter alternatief zijn de vele

wisselkantoorjes ('pénzváltó'). Die hanteren doorgaans heldere wisselkoersen, die wel onderling kunnen verschillen. Let op voor bedrog in toeristische locaties als Boedapest en Siófok! Vaak zit er een wisselkantoor in het gebouw van de TESCO, maar die geven niet altijd de beste koers. In Pécs kan men onder andere op het Kórház tér en in de Irgalmasok utcája ('Mišo') tegen een gunstige koers wisselen; bij grotere bedragen krijgt men doorgaans nog een iets betere koers. Let er goed op of de wisselkantoren een commissie hanteren!

Bankenbelasting

Vaak berekent men een toeslag in de vorm van een 'financiële transactiebelasting'. Dit is een belasting die voor de bancaire sector is ingevoerd ter bestrijding van de economische crisis. De gedachte is dat de financiële sector - die hier verantwoordelijk voor wordt gehouden - er zelf aan bijdraagt, maar de banken rekenen dit door aan de klant. Deze 'bankenbelasting' geldt voor vrijwel alle transacties: geld wisselen, geld contant of via de bankautomaat opnemen, geld overboeken (ook via internet). Vandaar dat geld opnemen en overboeken in Hongarije niet gratis is. Deze belasting bedraagt afhankelijk van de transactie 0,3-0,6%, daarnaast telt de bank er nog een percentage bij op (tot een maximum bij grotere bedragen). De tarieven verschillen soms sterk tussen de banken en ook tussen de verschillende soorten bankrekeningen (pakketten).

Welk pakket?

Wie (semi-)permanent in Hongarije woont en vaak geld overmaakt of ontvangt kan het beste zich goed laten voorlichten door de bank welk

pakket het beste past. Vaak betaalt men bij een type bankrekening met een iets hoger vast bedrag per maand minder kosten per transactie. Ook kan men als particulier bij de bank een aanvraag indienen om maximaal tweemaal per maand - met een maximum van in totaal 150.000 Ft. - gratis geld te kunnen opnemen bij elke willekeurige bankautomaat in Hongarije.

Overboeken in forinten

Wie een bedrijfsrekening heeft betaalt doorgaans een hoger bedrag aan kosten en betaalt ook als er contant geld wordt gestort of geld op de rekening wordt bijgeschreven. Dit laatste geldt niet voor de meeste particuliere rekeningen, al worden er wel kosten in rekening gebracht als men euro's vanuit het buitenland overboekt op een Hongaarse forint-rekening. Deze kosten kan men omzeilen door vanuit Nederland of België een bedrag in forinten over te boeken óf door ook een eurorekening te openen bij de Hongaarse bank. Overboeken van euro's naar een eurorekening kost doorgaans niets en veel banken bieden een mogelijkheid om tegen een gunstige koers via internet digitaal geld te wisselen tussen de euro- en forintrekening. Hoe hoger het bedrag, hoe beter.

Euro's opnemen

Men kan in Hongarije nooit euro's opnemen uit een automaat, maar wel contant opvragen bij de kas van de bank; grotere bedragen dient men 1-2 werkdagen van te voren te reserveren. Ook grotere bedragen in forinten zijn geen probleem, maar de kosten zijn wel iets hoger dan bij opname uit de automaat. In het laatste geval is het maximum meestal 200.000-400.000 forint/dag.

Aanbevolen banken

Uit onze ervaring kan ik met name de Raiffeisen Bank en Erste Bank aanraden: gekwalificeerd personeel dat doorgaans ook Duits of Engels spreekt en gunstige tarieven voor overboekingen en geldopname. Wel zijn kleinere filialen van de Raiffeisen Bank recentelijk gesloten, maar men kan nog in de provinciehoofdsteden terecht. Andere banken met een goede reputatie zijn onder andere K&H Bank en Budapest Bank. Het voordeel van de

Takarék-bank (zelfstandige regionale spaarbanken met verschillende

namen, zoals Hungária, Szigetvári, Mohácsi Takarékszövetkezet enz.) is dat ze veel filialen hebben, ook in kleinere dorpen. Een nadeel is dat men er niet overal vreemde talen spreekt. Uit eigen ervaring raad ik lezers de OTP Bank af; doorgaans veel bureaucratie, weinig talenkennis en hoge(re) tarieven.

Overige bankzaken

Alle banken bieden betaling van (nuts)rekeningen per automatische incasso ('csoportos beszedés') aan. Sparen kan ook, maar de rentes zijn momenteel erg laag en er gaat nog ca. 22% rentebelasting van de bijgeschreven rente af. Er is geen vermogensbelasting; Hongarije heeft geen bankgeheim en spaargeld is tegenwoordig ook snel(ler) bekend bij de fiscus in andere EU-landen. Geld is in Hongarije bij banken tamelijk veilig en net als in Nederland en België is spaargeld per persoon en per bank gegarandeerd tot een bedrag van € 100.000. Wie meer spaargeld heeft kan het beste het geld verspreiden over meerdere banken. Sommige bankfilialen

bieden de mogelijkheid van het huren van een kluisje ('széf').

mr.dr.s. Robert Kemkers
GeGe Group
robert@hongarijehuis.nl

Like HongarijeHuis op Facebook en blijf op de hoogte!

Hongarije Vandaag

Altijd actueel!

www.hongarijevandaag.nl

Verbouwen in Frankrijk of Hongarije?

Bel Huub Kamp van
Kamp Buitenland Verbouwingen
0031 (0)6-13024310.
Of kijk op www.kampbv.net

Persoonlijke (Nederlandse) uitvoering
Deskundige begeleiding
Ruim 20 jaar ervaring
Uitstekend uitgevoerd werk

Betrouwbaar, deskundig, flexibel

Voor al uw
Hongaarse
specialiteiten

www.desmaakvanhongarije.nl

Tandartstoerisme.nl

[TANDHEELKUNDE]

Tandartspraktijk voor
Nederlanders in Pécs, Hongarije

Tandarts Peter Szanto is afgestudeerd aan de Universiteit van Pécs. Zijn werkwijze is persoonlijk professioneel. Hij spreekt Nederlands, Engels, Duits.

www.tandartstoerisme.nl

Ambachtelijke
houtkachels
voor
vriendelijke
warrnte

www.artstoves.com

Nadara opnieuw voor concerten in Nederland

Nadara zangeres bevlogen voor muziek én voor Roma-projecten

door Aart Hop

'Bezig bijtje' denk ik, wanneer Alexandra Beaujard haar verhaal doet aan de telefoon. Het is de bedoeling om samen de komende december-tour van haar Hongaars-Roemeense zigeunerband Nadara, door te nemen.

Maar Alexandra praat dolenthousiast over haar recente project: Roma voor Roma. "Er is land gekocht voor tuintjes", vertelt ze. Dit project richt zich op de jonge moeders die in zigeunerddorpje Szászcsávás (Transylvanië) wonen. Deze moeders (om en nabij de 16 jaar) kunnen vanwege hun jonge kinderen geen seizoenwerk doen in Duitsland. Zij blijven bij hun kinderen en krijgen nu de kans op 'eigen' stukjes land te

werken en de opbrengst te verkopen op de plaatselijke markt. Hiermee groeit tevens hun gevoel van eigenwaarde, omdat zij zich niet meer afhankelijk hoeven te voelen van de minimale bijstand of giften. "En", zegt ze: "de kinderen raken niet vervreemd van hun moeders, door een maandenlang verblijf op de Duitse asperge- en aardbeievelden". "Enne, de Nadara-tour?", probeer ik er nog tussen te krijgen, maar Alexandra vervolgt alweer: "Ik kan niet zo lang praten. Ik moet een speech voorbereiden en vertalen voor een EU-meeting in Brussel". Het blijkt dat ze al geruime tijd vertaalster en vertegenwoordigster is van de Roma in deze vergadering. Ze vertelt het me nu pas. Ik probeer het weer: "En, wat doen we met het Roma-kerstmuziek project van Nadara?" "Dat is jouw job", lacht ze en besluit met een "szia szia, puszik".

Om in de Nadara-sfeer te blijven zet ik hun nieuwste CD op en rol ondertussen de decembertour uit. De Hongaarse markt op 10 en 11 december is heel bijzonder. Op de 10e geeft Sheila (Buikdanscentrum) een zigeunerddans-workshop en op de 11e geeft Alexandra les in csárdás. Waar vind je voor € 15 nog een dansles mét live-muzikanten? Ook kun je diezelfde avond rondzwieren tijdens het concert van Nadara!

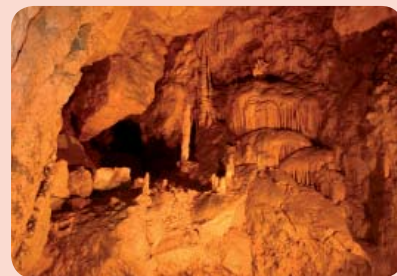
Alle informatie is te vinden op:
www.speelman.nl/Nadara of
www.tanchaz.nl

Concerten in december

- wo. 7: **Luik**
- do. 8: **Arnhem**
- vr. 9: **Harderwijk**
- za. 10: **Warnsveld** (inclusief Hongaarse markt)
- zo. 11: **Diepenheim** (inclusief Hongaarse markt)
- di. 13: **Brussel**
- wo.14: **Brummen-Zutphen**
- do.15: **Haarlem**
- vr. 16: **Geleen**
- za. 17: **Kekerdom**
- Zo. 18: **Amersfoort**

Unieke grotten en vleermuismuseum in Abaliget

Een van de populairste natuurlijke bezienswaardigheden in de Mecsek zijn de **grotten** van Abaliget. Het wordt een van de 100 natuurwonderen genoemd vanwege zijn door erosie en water geslepen vormen.

Tijdens onderzoeken in de grot werd ook een 466 meter lange gang ontdekt waarin iemand gemakkelijk kan lopen. Dankzij de hoge luchtvochtigheid van 97% en calcium ionen vinden mensen met astma of allergie er verlichting voor hun klachten. Er is elk uur een rondleiding.

Het **vleermuis-museum** in Abaliget werd in 2004 geopend en men kan er meer leren kennen over de nauwelijks bekende en mysterieuze vleermuis.

De expositie is ingedeeld naar leefgebied van vleermuizen en is heel realistisch nagebouwd. Ook is de geschiedenis van het onderzoek naar deze dieren in beeld gebracht en kun je hun migratieroutes in Hongarije zien.

Beide zijn dagelijks geopend van 10.00 - 15.00 uur, in de zomer van 9.00 tot 18.00 uur.

Helga Herbszt

Maakster van verfijnde gebruikskeramiek met een heel eigen stijl

Helga werd in 1970 geboren als kind in een van de vele Schwäbische (Ungarn-Deutsche) families, die Bonyhád van oudsher rijk is. Na het beëindigen van haar lagere- en middelbare schoolperiode besloot ze om in Kaposvár, aan het Instituut voor Kunstnijverheid en vakscholing, de opleiding keramiek te gaan volgen. Ze had van kindsbeen af al veel interesse in het ontwerpen van dingen en in grafische vormgeving.

Ze maakte op dit instituut niet alleen kennis met de bewerking van de vele soorten klei en de verschillende draaitechnieken, maar ook met de traditionele volkskeramiek, met haar specifieke vormen, kleuren en glazuren en ontwikkelde daar haar vaardigheden als pottenbakker. Nadat ze deze opleiding had voltooid, werkte ze enkele jaren in loondienst bij een ondernemer, ter vervanging van iemand anders. Tot ze in 1994 besloot om haar eigen kunstnijverheidswerkplaats te beginnen in de grote kelder van haar ouderlijk huis, waar ze tot op heden nog steeds haar producten maakt en verkoopt, maar waar ze nu niet meer woont.

kunst, ging ze voor haar eigen gebruikskeramiek een heel eigen stijl ontwerpen, waarmee ze zichzelf in de hoek van de ambachtkunst of toegepaste kunst (iparművészet) heeft geplaatst. Ze maakt onder andere water- en wijnkannen, thee-lichtjes, theepotten, geur-olielampjes, jam-, honing- en suikerpotten, kopjes met of zonder bijpassende schoteltjes, bloempotten en nog veel meer, zowel met zachte kleuren geglaazuurd als ongeglaazuurd (een terracotta kleur).

Ze gebruikt geen elektrisch aangedreven draaischijf, maar brengt nog steeds op de ouderwetse manier de schijf met haar voeten aan het draaien.

Stempelpatroontjes

In de beginjaren voorzag ze haar keramiek nog niet van de ingedrukte stempelpatroontjes, die nu voor haar werk zo kenmerkend zijn: het lavendelbloemetje en andere bloemsoorten. Haar producten worden ieder jaar heel positief beoordeeld door een vakjury

op het gebied van de kunstnijverheid en ze doet zoveel mogelijk mee aan markten en specifieke evenementen, waar een ruime plaats voor 'iparművészet' is ingeruimd.

Ambachtsmarkt Pécs

De stad Pécs organiseert op elke tweede en vierde vrijdag van de maand de Tüke Piac op Kossuth Tér, waar veel ambachtkunstenaars ruim de gelegenheid hebben om zich te presenteren en waar u ook Helga kunt ontmoeten en haar werk kunt bekijken. Niet alleen haar vormgeving is heel persoonlijk, maar ook de rangschikking en presentatie van haar werk in haar winkeltje en in haar marktkraampje. Je ziet als het ware haar oprechte vriendelijkheid in haar werk terug.

Ook kunt u telefonisch een afspraak met haar maken voor een bezoekje aan haar werkplaats. Ze kent een beetje Duits. Haar adres: Perczel Mór u. 37, H-7150 Bonyhád. Telefoon: 0036 74 453-662 (werkplaats/winkel). Mobiel: 003620 3412 356

Eddy Smid, Nagypalli PinceGaléria

Ambachtkunst

Omdat ze zich toch wilde onderscheiden van de volks-

De bergen van de Mecsek

Hongarije heeft in vergelijking met veel andere landen geen echt hoge bergen. En het Mecsek gebergte komt met 680 meter pas op de 10e plaats in Hongarije zelf (de Mátra is met 1014 meter de hoogste berg). Maar het is een prettig wandelgebied met een uitgebreid netwerk van wandelpaden.

Dit zijn de belangrijkste bergen:

Nyugati-Mecsek *(westelijke Mecsek)*

▪ Jakab-hegy (602 m)

Het grootste deel van deze heuvel bestaat uit zeer oude rode zandsteen uit het Perm-tijdperk. De noordelijke hellingen bestaan uit kalksteen. Het beste uitkijkpunt heet Zsongor-kő (540 m) en is een formatie van rode rotsen. De geschiedenis van deze berg is rijk. Zo is de top omringd door een fort van 1 km doorsnede en op sommige plaatsen nog 8 meter hoog. Het is oorspronkelijk gebouwd in de 7e eeuw voor Chr. en door diverse volken bezet geweest.

▪ Rózsa-hegy (528 m)

Deze berg bestaat uit kalksteen en is niet gemakkelijk te beklimmen omdat een officiële wandelroute ontbreekt.

Közép-Mecsek *(midden Mecsek)*

▪ Nagy-Tubes (612 m)

Dit is de op een na hoogste berg van de Mecsek en ook van kalksteen. Vanaf de top kun je bij goed weer zelfs Badacsony aan het Balatonmeer zien liggen op 100 km afstand. Op de zuidwestelijk helling stond ooit een jachthut. Omdat het gebruikt werd als uitvalsbasis van gewapende tegenstanders werd deze in 1956 door Sovjet tanks verwoest.

▪ Kis-Tubes (581 m)

Dit is een sub-top van de Nagy-Tubes. Er is een mooi ontworpen uit-

kijkpunt van de architect Tibor Kiss.

▪ Misina (534 m)

Dit is de bekendste berg van de Mecsek omdat hij direct naast Pécs ligt en er op de top een - te beklimmen - TV-toren van 176 m. hoog staat.

▪ Köves-tető (463 m)

De top van deze berg is een vulkaan geweest en bestaat uit Fonoliet. In het naastgelegen gebied liggen kolenvelden die intensief geëxploiteerd zijn in de 19e en 20e eeuw.

Keleti-Mecsek

(oostelijke Mecsek)

▪ Zengő (682 m)

Dit is de hoogste berg van de Mecsek. De oude naam van deze berg was 'Vas-hegy'. Op de zuidelijke helling werd in 1015 een van de eerste kloosters gebouwd, die later werd omgebouwd tot fort. Van 1543 tot 1686 was het in Turkse handen. Op de top is ook nog een restant van een kasteel te vinden. Omdat het een natuurreservaat is werd voorkomen dat er een radiostation voor de NAVO werd gebouwd.

▪ Hármashegy (603 m)

Deze berg heeft 3 pieken en op de hoogste staat een meteorologische station.

▪ Dobogó (594 m)

Hoogste punt van de provincie Tolna. Op 3 km ten westen van de top kun je kasteel Máré-vár vinden. Deze werd in de 13e eeuw gebouwd. Na de Turkse bezetting stortte het grotendeels in door een explosie. Helaas is het bezoekerscentrum al enige tijd gesloten; hopelijk gaat het over niet al te lange tijd weer open.

▪ Somlyó (572 m)

Dit is een van de zeldzame vulkanische bergen van de Mecsek, uit het krijt-tijdperk.

De meeste van deze bergen en hun omgeving zijn officieel natuurreservaat en daardoor beschermd.

Pécs anders bekijken met Andrea

Waarom een stadsgids nemen als je ook zelf met boek of smartphone in de hand kunt wandelen? Het verschil wordt gemaakt door Andrea Gulyás, een Hongaarse die vloeiend Nederlands spreekt.

Onder haar leiding loop je in een vlot, maar niet vermoeiend tempo en geniet van al het moois om je heen. Ze staat af en toe stil op bijzondere plekken om achtergronden te geven en na een paar uur heb je tot je verbazing een flink stuk stad gezien. We beleven in korte tijd het verleden en heden van Pécs zonder eindeloos gesnuffel in een gids en zonder medelopers te vermoeien met de door jou gekozen informatie...

Tettye

In het stadsdeel Tettye (richting de TV toren van Pécs en dan halverwege naar rechts) komen de inwoners graag genieten van het uitzicht over de stad, al wandelend in een park dat ooit gebouwd werd op de ruïnes van een stadsvilla. We zien er het

openluchttheater van Pécs en - doorwandelend naar boven - de Kerk van Allerheiligen. En dat alles met een adembenemend stadspanorama. Als laatste bezoeken we het oude stadsdeel waar Bosnische moslimsoldaten woonden die als huurlingen door de Turken werden gebruikt. Je waant je in de steegjes een paar eeuwen terug, maar - contrast - de yuppen hebben de huisjes ontdekt en vele zijn fraai gerenoveerd. Voor je het weet is er een dagdeel gevuld.

Grot

Als er nog tijd over is, kun je een grot met gangenstelsel bezoeken, met veel informatie over de geschiedenis van het gebied. Wel wat warmes aan doen want de temperatuur is 14 graden... En voor de liefhebbers is er ook nog een interessant Arboretum.

In het toeristenseizoen kun je wekelijks op zaterdag een rondleiding volgen en kennismaken met Andrea's gidskunde. Kijk voor meer info op: www.reisengidsinhongarije.hu

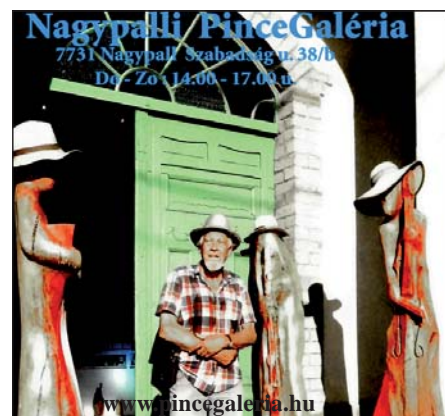
Gert Jan Hoogenkamp

HERFST!

Of we het nu leuk vinden of niet, het is alweer (bijna) herfst. Tijd voor de laatste werkzaamheden in de tuin. En misschien wel van paddestoelen zoeken en daarmee lekkere gerechten maken (zie ook pagina 5). Deze leuke boekjes kunnen daarbij helpen:

Te koop bij: www.theoldbookcase.com

advertenties

HUNGARIAHUIZEN
UW SFEERVOL VAKANTIEHUIS IN HONGARIJE
www.hungariahuizen.nl

**goulashcrème
salami
paprikapoeder
en veel meer!**
www.desmaakvanhongarije.nl

Goed en voordelig naar tandarts
Peter Spengler in Orfű
www.spenglerdr.hu

Komló: van nederzetting tot mijnstad tot...

Komló is een stad met ongeveer 29.000 inwoners. De naam is lang geleden afgeleid van de lokale teelt van hop, wat je nog terugziet in het wapen van de stad.

De naam van de stad wordt het eerst genoemd in een handvest uit 1256, toen het nog een dorp was dat bij het landgoed van de abdij van Pécsvárad hoorde. Het

gebied werd bewoond door de Romeinen, de ruïnes van hun villa's zijn

gevonden in onder andere de wijken MecsekJánosi en Körtvélyes.

Tijdens de regeerperiode van Árpád werden diverse omliggende nederzettingen zoals Kökönyös, Gadánypuszta, Keményfalva, Jánosi, Mecsekfalu, Kisbattyán, Zobákpuszta en Sikonda bij Komló getrokken.

In de tijd van de Turkse bezetting bleven er mensen in Komló wonen, maar hun aantal was wel heel laag. Na 1945 behoorde Komló tot de dorpen die door politieke beslissingen explosief tot stad uitgroeide. Een bepalende factor daarbij was de aanwezigheid van steenkoolmijnen. De stad groeide tijdens het communisme uit tot een echte mijnstad. Na Tatabánya was het de grootste kolenproducent in Hongarije. Op 1 januari 2000 stopte de intensieve steenkoolwinning.

Er zijn in Komló nog diverse beelden te vinden die herinneren aan deze bloeiperiode van de stad als

mijnstad. Nu zijn er - naast een bezemfabriek en een tapijtenweverij - geen grote fabrieken meer. Het valt niet mee om de stad een aantrekkelijke uitstraling en karakter te geven, maar men probeert het wel.

*Tips voor een bezoekje aan Komló?
We horen het als redactie graag!*

Boekje over mijnwerkers en blaasorkesten in Komló

In 1909 is er voor het eerst sprake van een groepje mijnwerkers in Komló dat samen gaat musiceren. In die tijd bloeit de mijnbouw volop en ontwikkelt zich het culturele leven daaromheen.

De groep groeit tot 30 à 40 man. In 1936 komt er een kapelmeester, Adam Szederkényi, die nieuwe muzikanten werft. Hij krijgt 80 mannen en kinderen bij elkaar en ook enkele ex-soldaten doen mee. Ze schaffen 25 instrumenten aan en spelen met grote regelmaat op feestdagen van de stad. De kapelmeester vormt ook een gemengd koor. Met moeite speelde men tijdens de oorlog door.

In 1953 wint het blaasorkest in Boedapest de nationale zilveren beker en krijgt staatserkenning voor de 'Socialistische Cultuur'.

In 1959 vormt Ferenc Gungl (een leerling van de kapelmeester) een tweede blaasorkest voor de Beta Mijnschacht. Hij brengt 16 leden bijeen en bereikt grote hoogte. Met Radio Pécs neemt hij meer dan 100 liederen op en legt zich toe op de Donauschwäbische cultuur. In 1962 fuseren de beide kapellen en deze staat dan onder leiding van Nandor Molnár. Van 1967-1973 is Géza Bornemissza kapelmeester en hij

wint de beker voor het beste Posaunenkoor van de Baranya.

De kapel reist naar Bulgarije en Joegoslavië en haalt in 1981 de Gouden Luit. Daarna volgen optredens in Polen en Oostenrijk, waar men zeer enthousiast ontvangen wordt. Het Blaasorkest van Komló bereikt in 1985 de hoogste culturele kwalificatie in Hongarije: het 'Gouden Diploma'.

Die mooie blauwe Donau

De Donau is de op één na langste rivier van Europa, na de Wolga, en de langste binnen de Europese Unie.

De Donau ontstaat op 1,4 km ten oosten van Donaueschingen door de samenvloeiing van twee uit het Zwarte Woud komende riviertjes, de Brigach en de Breg. Van de bron tot aan de Oostenrijkse grens legt de Donau 687 km af. Aan zijn Duitse oevers liggen grote steden als Ulm, Ingolstadt, Regensburg en Passau. Vanaf Kelheim wordt de rivier bevaarbaar.

Daarna stroomt hij verder oostwaarts door Centraal- en Zuidoost-Europa, langs onder andere Wenen, Bratislava, Boedapest en Belgrado en mondt na 2829 km in Roemenië en Oekraïne uit in de Zwarte Zee. Zijn naam verandert al stromend van Donau naar Dunaj (SK), Duna (H), Dunav (HR, SRB, BG), Dunărea (RO) naar Doenaj (UA). In het Engels en Frans heet hij Danube. Alle namen zijn afgeleid van het Latijnse 'Danuvius', de naam van een Romeinse riviergod.

Grens en vaarroute

Van 37 na Chr. tot de regeringsperiode van keizer Valentinianus I (364-375) vormde de Donau vrijwel vanaf de bron tot aan de monding, de natuurlijke noordoostgrens van het Romeinse Rijk. De rivier was zowel de vaarroute voor het leger als voor de bevoorrading van de nederzettingen.

Het oversteken van de Donau naar Dacië lukte pas in het jaar 101, na de bouw van een brug ter hoogte van de stad Drobeta-Turnu Severin. In de 9^e eeuw was de Donau de trekroute van de Magyaren, die halt hielden in het huidige Hongarije en samen met de reeds gevestigde Slavische bevolking onder Stefanus I

het Hongaarse koninkrijk stichtten. Later maakten ook het Turkse leger gebruik van de rivier om zich snel te verplaatsen.

De Donau diende door de geschiedenis heen dus als militaire en commerciële slagader maar ook als politieke, culturele en religieuze grens tussen Oost en West.

Donaucommissie

In 1948 werd in Belgrado een Donaucommissie opgericht door alle aan de Donau liggende landen behalve de Bondsrepubliek Duitsland. Door verzet van de Sovjets konden zij pas in 1998 toetreden tot deze commissie, die nog altijd de samenwerking tussen de Donaulanden wat betreft de scheepvaart regelt. De Donaucommissie heeft haar zetel in Boedapest. Het economische belang van de Donau is groot, vooral door scheepvaart, visserij en toerisme. In 1992 werd de Donau door middel van het Rijn-Main-Donaukanaal met de Main en de Rijn verbonden. Hier-

door kwam een nieuwe vaarroute tussen de Noordzee en de Zwarte Zee tot stand.

Na 1994 werd de Internationale Commissie ter Bescherming van de Donau opgericht. Deze organisatie richt zich op de verbetering en bescherming van het leefmilieu in en rond de Donau.

In Hongarije

Het Donaubecken heeft een totale oppervlakte van 795.686 km². Na de monding van de Ipel (Hongaars: Ipoly) overschrijdt de Donau bij Szob de Slowaakse grens en worden beide oevers Hongaars. Kort daarna buigt de rivier

in een rechthoekige bocht naar het zuiden en vormt zo de Donauknie bij Visegrád. Na zo'n 40 kilometer stroomt de Donau door Boedapest, de grootste stad aan de de Donau. Daarna verlaat de rivier het Hongaarse middelgebergte en gaat de Grote Hongaarse Laagvlakte binnen, waarvan hij de westelijke grens vormt. De rivier is inmiddels zo breed dat voorbij Boedapest nog maar twee bruggen zijn. Na kleinere steden als Dunaújváros, Baja, Paks en Kalocsa verlaat de Donau kort na Mohács Hongarije en vormt verder de grens tussen Kroatië en Servië.

Uit: Wikipedia

Reizen naar Hongarije 2

In het voorjaarsnummer van Mecssek Magazine heb ik een artikeltje geschreven over de verschillende manieren om vanuit Nederland naar Hongarije te reizen en daarin vooral het vliegen uitgelicht. Nu wil ik dat voor het reizen per auto doen en dan vooral een paar leuke mogelijkheden voor overnachting.

Zoals ik de vorige keer schreef gaat de voorkeur van mij en mijn man uit naar het reizen met de auto. Wij reizen dan vanuit Nederland naar de A3, die via Frankfurt, Würzburg, Nürnberg, Passau, Wels, Graz, Maribor, Nagykanisza, Kaposvár en Dombóvár naar ons huis voert in de Baranya. Wij vinden dit een prettige route, niet alleen omdat het korter is dan over Wenen, maar vooral ook omdat het veel mooier. De reis is voor ons een stukje vakantie.

Overnachten

In dit stukje wil ik het hebben over overnachtingsplekken. Natuurlijk kun je er voor kiezen om in een keer door te rijden en dat hebben wij ook wel eens gedaan. Wij hebben echter ondervonden dat op een bepaald punt de man met de hamer altijd voorbij komt. En omdat de reis ook vakantie is, kiezen wij voor een overnachting.

De allereerste keer dat wij naar Hongarije reisden, zijn wij gestopt in **Wiesent**. Een dorpje precies op de helft van de route. Er is daar een prima Gasthaus, waar je voor ongeveer €50 per nacht prima kunt slapen en ontbijten. Je wordt ontvangen door dames in Beierse Dirndljurken en kom je wat later aan, dan ligt de sleutel gewoon in de vensterbank. Een aanrader dus! Maar omdat wij graag de eerste dag iets verder door willen rijden, zijn we verder gaan zoeken. Een paar keer hebben we in Oostenrijk geslapen, in een prima Landzeit Hotel in de buurt van Wels. Dit is een keten van wegrestaurants en hotels en er is werkelijk niets op het hotel aan te merken. Mooie grote kamers

met grote boxsprings en een ruime inloopdouche. Het is echter wel iets duurder dan een Gasthaus in een dorp. De laatste keer dat wij daar wilden overnachten, was de prijs inmiddels gestegen naar €140 (zonder ontbijt, met klein hondje). Dat vonden we

veel te gek, want tenslotte slaap je er alleen maar. Dus zijn we doorgereden naar **Rotterman**, een dorp ongeveer 50 km voor Graz. Vanuit de auto even gebeld, en ja hoor hoor, er was nog plaats. Het is een Gasthof en heet SteirerStub'n van Sigi Schauensteiner. Sigi staat zelf in de keuken en bakt een heerlijke schnitzel voor je en tapt een lekker biertje, wat na een dag autorijden heerlijk is. Er is zelfs een terras, waar je in de zomer nog even van de laatste zonnestrallen kunt genieten. Omringd door de Oostenrijkse bergen is het daar goed toeven. En voor de prijs hoeft je het niet te laten;

voor een overnachting betaalden

wij voor 2 personen, met hond en inclusief ontbijt €54.

Weg van de snelweg
Natuurlijk is dit

verhaal er weer één vol van persoonlijke voorkeuren, maar als tip wil ik meegeven: ga van de snelweg af en rijdt het dichtstbijzijnde dorp in. Daar vind je meestal wel een prima Gasthof, waar je voor weinig geld goed kunt overnachten.

Wil je van te voren iets reserveren, dan kun je ook op de website www.linksundrechts.com/nl (links und rechts der autobahn) kijken. Daar zoek je het stuk snelweg op, waar je wilt gaan stoppen en daar staan dan alle Gasthofen en hotels vermeld.

Carla Meeuwisse
www.carlareiscreaties.nl

Voetbal op postzegels

Ze waren er bij in juni, het Hongaarse nationale elftal. Tijdens de afgelopen Europese kampioenschappen waren de Hongaren eindelijk weer een ploeg om rekening mee te houden.

De wereldkampioenschappen in 1966 in Engeland waren de aanleiding voor de uitgave van een serie postzegels ter ere van de prestaties in Parijs in 1938, in Bern in 1954 en

in Stockholm 1958. Voor verzamelaars verscheen een speciale envelop, die op 7 juli 1966 in Komló werd afgestempeld.

Laatst stond ik daar naar de vitrine met postzegels te kijken. Leuk. Misschien ga ik wel wat met Hongaarse postzegels doen! Lijkt me in elk geval beter dan te gaan voetballen!

Cees Verharen

VAKANTIEGEGOT OF PUUR ZAKELIJK?
KOM NAAR CVO HANDELSCHOOL AALST
EN LEER HONGAARS!

Udvoáglóink

CVO handels school AALST

www.leerwatjewil.be

• advocatuur & juridisch advies
• dienstverlening
• creatief & ontwikkeling
• makelaardij & taxaties

GEGE GROUP

Like ons op

www.hongarijehuis.nl

Puzzel van Kris Kindt

Zoek de Hongaarse plaats!

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1															
2										3					
3															
4															
5															
6															
7														2	
8															
9								1					5		
10									9						
11															
12		4												6	
13					8										
14															
15										7					

oplossing

1	2	3	4	5	6	7	8	9

Horizontaal

1. leemte - bureau (hongaars) - vals 2. bosrijk (hongaars) - bijbelse figuur- reep - kiem 3. scala - plan - els 4. meisjesnaam - slagader - schuur - en andere 5. vallei - daar - muzieknoot - naad - muzieknoot - ingenieur 6. nuchter (Hongaars) - edelknaap - bouwval - kauw 7. balk - muzieknoot - dubbelklank - moutdrank - hoofddekseel 8. Engelse titel - opstootje - deel van de bijbel - Frans voornaamwoord - Zuid-Amerikaanse grootstad 9. Pausennaam - sul - aub (Hongaars) - halm 10. boom - zwemvogel - Hongaarse toeristische plaats - klef - dwarsmast 11. grondnoot - heftig - gekijf - Franse utca - borst (Hongaars) 12. Hongaars dorp - ivoor - uniek - fier 13. bakmengsel - blinde (Hongaars) - hals - daalder - Italiaanse rivier 14. vooreerst - weegschaal (Hongaars) - Amerikaanse staat 15. kloosterlinge - las - reeds - melodie (Hongaars) - lengtemaat

Vertikaal

1. violist (Hongaars) - gleuf - judograad 2. tempo (hongaars) - kunstenaar - aartsbisschop - lich.opv. 3. administratie - inhoudsmaat - Europese munt - klaar - gebruik 4. als onder - meester - onwaarheid 5. Russisch heerser - leerrede- vreemde munt - radium 6. Hongaarse school - voorzitter (Hongaars) - bergschaap 7. zeldzaam - vertegenwoordiger - opschudding - ked 8. Frans goud - sportbeoefenaar - vlak - antenne 9. bij - halm - kleine vrucht - kruik - laatstleden 10. kloosteroverste - besuur 'afk) - domkop 11. vlak (hongaars) - ij - genoeg (Hongaars) - ik 12. vies - elastisch - ampere - cotangens 13. uitgave - kader - Hongaars kleed 14. ontkenning - grond - kiem - prijslijst (Hongaars) - pers.vnw 15. glad (Hongaars) - gasmeter (Hongaars) - luitenant - familieid

The Old Bookcase

Worlds of Inspiration

Voor het betere tweedehands boek!

www.theoldbookcase.com

Donatie geven?

Een jaarlijkse vrijwillige bijdrage voor 4 nummers Mecsek Magazine wordt enorm op prijs gesteld. Dat kan via NL36INGB0005662523 t.n.v. C.J. Verharen, Duitsland. Hartelijk dank!

REDACTIE

Gert Jan Hoogenkamp
Robert Kemkers
Eddy Smid
Irene Polak
Cees Verharen (hoofdredacteur)
ceesverharen@troas.eu

Mecsek Magazine komt elk kwartaal uit en wordt naar bijna 1500 emailadressen verzonden.

De deadline voor kopij en advertenties voor het winternummer: 10 november 2016

Medewerkers aan dit nummer:

Aart Hop, Kris Kindt, Carla Meeuwisse

Verantwoordelijkheid:

- De mening van schrijvers in Mecsek Magazine is niet noodzakelijk de mening van de redactie.
- De redactie houdt zich het recht voor om artikelen te weigeren of (in overleg) te redigeren.
- Geplaatste artikelen zijn afgestaan aan Mecsek Magazine, zodat verdere verspreiding van het blad c.q. het artikel ongehinderd verder plaats kan vinden via sociale media en internet.
- Ingezonden foto's vallen onder verantwoordelijkheid van de inzender (privacy en copyright).

Idee, vormgeving en logo van Mecsek Magazine zijn eigendom van Irene Polak en Cees Verharen.

Like Mecsek Magazine op Facebook.
www.mecsekmagazine.nl

— Ügyvédi iroda & jogi tanácsadás
Advocatuur & Juridisch Advies

— Szolgáltatás
Dienstverlening

— Kreatív & fejlesztés
Creatief & Ontwikkeling

— Ingatlanközvetítés & értékbécslés
Makelaardij & Taxaties

WWW.HONGARIJEHUIS.NL

Object 833: „Zeer voordelig renovatieproject in Szakcs (Tolna)” – 9.500 euro

Grote te renoveren boerenwoning op ruim perceel met schitterend uitzicht in een rustige groene laan in Szakcs, nabij diverse thermaalbaden.

Het traditioneel gebouwde huis dient fors gerenoveerd te worden, maar daar is reeds een begin mee gemaakt. Ideaal voor wie deels zelfvoorzienend wil leven en een goedkoop object zoekt om naar eigen smaak verder te verbouwen en in te richten.

Object 15: „Leuk gerenoveerd huisje in klein buurtschap bij Bükkösd (Baranya)” – 19.700 euro

In klein buurtschap midden in de natuur van de Mecsek gelegen gerenoveerd vrijstaand woonhuis, grotendeels uit steen, op fraaie locatie met vrij uitzicht over de natuur en de uitgestrekte bossen, niet ver van geliefde plaatsen als Abaliget (druipsteengrot), Orfú (met de meren) en Pécs.

Uitstekend geschikt voor vakanties, verhuur of eventueel permanent wonen, ideaal voor natuurliefhebbers.

Object 251: „Vrijgelegen woning met besloten tuin & wijnkelder in Váralja (Tolna)” – 32.750 euro

Sfeervolle gerenoveerde vrijstaande woning in rustiek dorp in het Mecsekgebergte, direct bewoonbaar en geschikt zowel voor de verhuur als permanente bewoning.

Compleet ingericht en met o.a. wijnkelder en bergruimte. Het object heeft een beschutte tuin en akker en evt. kan enkele deuren verderop een apart wijn-vakantiehuis met wijngaard erbij gekocht worden. Uitgestrekte natuur met visvijvers en bossen op loopafstand!

Object 821: „Grote karakteristieke boerderij in Baranyaszentgyörgy (Baranya)” – 59.500 euro

Zeer ruime L-vormige woonboerderij aan een groenstrook in schilderachtig dorpje op de grens van de Mecsek en Zselic. Het is degelijk grotendeels uit baksteen opgebouwd, met een natuurstenen fundering en bezit nog veel authentieke elementen; volledig gerenoveerd en met modern comfort. Ideaal voor wie ruimte zoekt voor dieren en hobbies en zoveel mogelijk 'zelfvoorzienend' wil leven.

